

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, № 51-502-01-31, внесен от Министерския съвет на 03.07.2025 г.

На извънредно заседание, проведено на 16 септември 2025 г., Комисията по бюджет и финанси разгледа посочения законопроект.

На заседанието присъстваха представителите на Министерство на финансите - Методи Методиев - заместник-министър; Калоян Симеонов - началник на отдел в дирекция „Регулация на финансовите пазари“, Елка Шонгова - експерт в същата дирекция; на Комисията за финансов надзор - Петя Хантова-Георгиева - директор на дирекция „Надзор на инвестиционната дейност“ и Милен Милев - началник на отдел в дирекция „Правна“.

Законопроектът беше представен от г-н Методиев, който посочи, че с него се цели постигането на пълно съответствие с няколко законодателни акта от правото на Европейския съюз чрез въвеждането на техните изисквания в националната нормативна уредба, както и предприемане на мерки по прилагането им.

1. Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/790 и на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2024/791

С промените в Директива 2014/65/ЕС и Регламент № 600/2014 се цели създаване на непрекъснат електронен поток от обновявани в реално или близо до реалното време данни, който има за цел да предоставя цялостен поглед за цените и обема на финансовите инструменти, търгувани в целия Европейски съюз (ЕС) на местата на търговия (система за консолидирани данни). По този начин се очаква да се стимулира допълнително инвестиционната дейност в Европейския съюз чрез подобряване на наличността и прозрачността на данните. Поради констатирани различия в прилагането на Директива 2014/65/ЕС на ниво отделни държави членки, част от разпоредбите на посочената директива се преместват в Регламент (ЕС) № 600/2014, а именно:

- режимът относно правото на получаване на възнаграждение, отстъпка или непарична облага за предаване на нареждане до конкретно място на търговия или за изпълнение на нареждане;
- синхронизирането на датата и времето на регистриране на всяко подлежащо на отчитане събитие от регулирания пазар;

- всички места на търговия и техните членове и участници

Със законопроекта се прецизира режима относно временното спиране или ограничаване на търговията с даден финансов инструмент от регулирания пазар, както и изискването за оповестяване на интернет страницата на регулирания пазар на решенията за спиране или ограничаване на търговията с финансови инструменти. Предвидена е възможност за предприемане на действия от страна на компетентния орган, в случай че регулираният пазар не вземе решение за спиране или ограничаване на търговията на финансов инструмент, въпреки настъпила съществена промяна в цената на даден финансов инструмент или на свързани финансови инструменти, което би довело до извършване на търговия в нарушение на установения ред на един или повече пазари. В законопроекта е усъвършенстван режимът относно стъпката на котиране, като се допуска регулираният пазар да определи същата стъпка на котиране, която се прилага на мястото на търговия в трета държава.

2. Въвеждане на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2845

Във връзка с промените в Регламент (ЕС) № 909/2014 със законопроекта се предлага актуализиране на правомощията на Комисията за финансов надзор, както и въвеждане на мерки по прилагането на регламента по отношение изискванията към членовете на управителния и контролния орган на Централните депозитари на ценни книжа (ЦДЦК) и при придобиване на квалифицираното дялово участие в тях. Също така, отпада изискването за изготвяне на план за реструктуриране на ЦДЦК, който няма лиценз за спомагателни услуги от банков тип, и се установява изискване за изготвяне от централните депозитари на планове за възстановяване и организирана ликвидация.

3. Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/2994

В съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2024/2994 за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третирането на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг, с предложените изменения и допълнения на Закона за пазарите на финансови инструменти и на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране се допълва нормативната уредба по отношение на сключените сделки с деривати, на които лицензиран или признат по реда на Регламент (ЕС) № 648/2012 централен контрагент е извършил клиринг. Дополненията също така обхващат и разработването на планове, количествено измеримите цели и специалните правила относно риска от концентрация.

4. Въвеждане на изискванията на чл. 3 от Директива (ЕС) 2023/2864

С оглед необходимостта от въвеждане в националното законодателство изискванията на член 3 от Директива (ЕС) 2023/2864 за изменение на някои директиви във връзка със създаването и функционирането на Европейската единна точка за достъп за осигуряване на централизиран достъп до публично достъпна информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивото развитие, Комисията за финансов надзор се определя за орган за събиране на данни по смисъла на чл. 2, т. 2 от Регламент (ЕС) 2023/2859 за създаване на европейска единна точка за достъп по отношение на регулираната информация, разкривана по реда по чл. 100т, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, както и се определя обхватът, съдържанието и формата на информацията.

На последно място, предложеният законопроект адресира идентифицирани несъответствия при транспонирането на Директива (ЕС) 2019/2034 относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници с цел осигуряване на пълна хармонизация със същата.

При проведеното гласуване се получиха следните резултати: „За”- **12 гласа** (от които 5 от ПГ „ГЕРБ-СДС“; 2 от ПГ „Движение за права и свободи - Ново начало“; 2 от ПГ „БСП-ОБЕДИНЕНА ЛЕВИЦА“; 2 от ПГ „Има Такъв Народ“, 1 от ПГ „Алианс за права и свободи“), „Против”- **2 гласа** от ПГ „ВЪЗБРАЖДАНЕ“; и „Въздържали се“ - **4 гласа** (от които 3 от ПГ „Продължаваме Промяната - Демократична България“ и 1 от ПГ ПП „МЕЧ“)

Въз основа на гореизложеното и резултатите от гласуването, Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да **приеме на първо гласуване** Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти, № 51-502-01-31, внесен от Министерския съвет на 03.07.2025 г.

**ДЕЛЯН ДОБРЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ**